

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: »DOM OP«, PTUJ, Prečernova ulica, soba 19. CER. RACUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-90603-3 TELEFON: 143 in 168 — POSTNI PREDAL: PTUJ

Leto II. — Štev. 36

Izhaja tedensko

Ptuj, 9. decembra 1949

Mesečna naročnina din 14.—

Cenz din 3.—

Volivni odbori imajo obsežne naloge za dan volitev

V nedeljo 18. decembra bomo imeli volitve v krajevne ljudske odbore.

Delo volivnih odborov je del tako imenovane volivne tehnike, ki nam odkriva, kakšno praktično vrednost imajo temeljna načela našega volivnega prava. Vsi predpisi o poslovanju volivnih organov (volivnih komisij, volivnih odborov), o postopku pri volitvah itd. imajo namen, da se v celotnem obsegu uveljavijo in potrdijo demokratična načela volivnega zakona.

Volivna tehnika, kakor jo predpisuje volivni zakon, je v bistvu enostavna in za široke množice lahko razumljiva. Zato pa tudi lahko sodeluje pri naših volitvah ogromno ljudstva. Kar zamislimo si kraj, ki voli v svoj krajevni ljudski odbor 25 odbornikov, tako da vsakega odbornika izvoli v svoji volivni enoti. V tem primeru ima vsaka volivna enota svoje volišče, na katerem posluje volivni odbor, ki šteje tri člane in prav toliko namestnikov. Z neposrednim vodstvom glasovanja na 25 voliščih bo ta dan poslovalo v tem kraju 150 ljudi — mož in žena, ki bodo člani volivnih odborov.

Volivni odbori so torej tisti državni organi, ki neposredno vodijo glasovanje na voliščih in ki prvi ugotavljajo rezultate glasovanja.

Sestava in imenovanje volivnih odborov

Vsaka volivna enota ima svoje volišče, za vsako volišče pa se postavi poseben volivni odbor. Volivne odbore imenuje okrajna volivna komisija na predlog pristojnega krajevnega ljudskega odbora. Volivni odbor ima predsednika in dva člana. Vsi imajo namestnike. Okrajna volivna komisija pošlje odločbo o imenovanju predsedniku volivnega odbora preko krajevnega ljudskega odbora, predsednik pa obvesti o imenovanju oba člana volivnega odbora in namestnike. Pri organizaciji volišč je treba gledati na to, da so volišča ljudstvu čim bližja. Računati je treba z vremenskimi prilikami in postaviti volišča v vsako oddaljeno vas ali zaselek.

Čas imenovanja

Volivni odbori imajo biti postavljeni in člani o tem obveščeni najpozneje 48 ur pred volitvami. Pametno je, da se odbori postavijo in člani o tem obveščajo že prej zato, da se lahko pravočasno seznanijo s svojimi nalogami.

Delo volivnih odborov se časovno raztega v glavnem na tri dni: na dan pred volitvami, na dan volitev in na dan po volitvah.

Delo volivnega odbora na dan pred volitvami

Na dan pred volitvami se ob treh popoldne zberejo vsi člani volivnega odbora ali njihovi namestniki v poslopu, kjer bo glasovanje, ter prevzamejo od krajevnega ljudskega odbora proti potrditvi skrinjice, ustrezno število kroglic, stalni volivni imenik (oziroma poverjeni izpisek iz volivnega imenika za določeno volivno enoto), tiskovine z objavo kandidatov oziroma kandidatnih list in vse ostalo, kar je potrebno za izvedbo volitev. Sem spadajo vse pisarniške potrebščine. Člani volivnega odbora pregledajo skrinjice in ostali material in se morajo najprej prepričati, ali je vse v redu. Nato predsednik zaklene skrinjice z dvema ključema oziroma zapečati njih usta tako, da je vsaka skrinjica popolnoma zaprta. Skrinjice kandidatov oziroma kandidatnih list se postavijo v istem vrstnem redu, v katerem so bile kandidature oziroma kandidatne liste potrjene. Skrinjice kandidatov oziroma kandidatnih list, ki so med seboj vezane, se postavijo po vrsti skupaj. K vsaki skrinjici postavijo volivni odbor na viden in nedvoumen način tiskovino z objavo kandidature oziroma kandidatne liste. Za temi skrinjicami se mora postaviti skrinjica brez navedbe kandidata oziroma kandidatne liste (skrinjica brez liste).

Ko volivni odbor to izvrši, sestavi o svojem delu zapisnik, ki ga podpišejo vsi navzoči. Nato zapre okna, zaklene in zapečati vrata in odredi stražo za poslopje oziroma za volišče. Ključ volišča vzame predsednik volivnega odbora.

Delo volivnega odbora na dan volitev

a) Vodstvo glasovanja

Na dan volitev se ob 7. zjutraj zbere volivni odbor v volivnem poslopu, odstrani pečat, odpre volivni prostor, vstopi vanj in se prepriča, ali so skrinjice in kroglice in vse drugo v redu. Nato odpre predsednik volivnega odbora usta skrinjice. O tem delu in o ugotovitvah sestavi volivni odbor za-

pisnik, ki ga podpišejo vsi navzoči. Nato razglasi predsednik, da se začne glasovanje. Glasovanje traja v celoti 12 ur, t. j. od 7. zjutraj do 7. zvečer. V industrijskih središčih in rudarskih okoliših lahko okrajna volivna komisija določi drug dnevni čas volitev, vendar pa mora biti za glasovanje na razpolago polnih 12 ur.

Predsednik volivnega odbora skrbi z drugimi člani odbora za vzdrževanje reda in miru na volišču. Predsednik volivnega odbora ima na razpolago pomoč Narodne milice, ki je ta dan na volišču pod vodstvom predsednika volivnega odbora.

Ves čas, dokler traja glasovanje, morajo biti navzoči vsi člani volivnega odbora ali njihovi namestniki. Med glasovanjem daje volivni odbor volivcem vsa potrebna pojasnila in skrbi, da glasuje vsak volivec po svoji svobodni volji. Vsako nepravilnost, ki se dogodi med glasovanjem, ugotovi volivni odbor v zapisniku.

V prostor, kjer se glasuje, stopajo volivci po vrsti drug za drugim, toda nikdar več kakor po 10 naenkrat.

Predsednik volivnega odbora pozove vsakega volivca, da pove svoje rodbinsko in rojstno ime ter poklic, v krajih pa, kjer je več volišč, tudi stanovanje. Nato ugotovi predsednik istovetnost volivca na podlagi osebne izkaznice ali na drug način. Predsednik nadalje ugotovi, ali je volivec vpisan v volivni imenik; ako je vpisan, obkroži njegovo zaporedno številko v volivnem imeniku v znamenje, da je vpisan glasoval. Obenem vpiše tisti član odbora, ki vodi seznam glasujočih, po zaporedni številki rodbinsko in rojstno ime glasovalca in številko, pod katero je vpisan v volivnem imeniku.

Nato razloži predsednik ali kak drug član volivnega odbora, kako se glasuje, izroči mu kroglico in ga napoti na mesto, kjer se glasuje. Predsednik ali eden izmed članov volivnega odbora pojasni pred glasovanjem vsakemu volivcu, kateremu kandidatu ali kateri kandidatni listi pripada vsaka glasovalna skrinjica. Na volišču pa ni dovoljena agitacija za določenega kandidata ali za določeno kandidatno listo. Volivce glasuje tako, da sprejeto kroglico položi v dlan desne roke, če te nima, pa v dlan leve roke, nato roko zapre in z zaprto roko pristopi po vrsti k vsaki skrinjici in seže vanjo. Kroglico spusti v tisto skrinjico, ki pripada kandidatu, kateremu namerava oddati glas. Ves čas, ko volivec glasuje, pazijo predsednik in člani volivnega odbora na to, da volivce ne premešči kroglice v drugo roko in da je ne odnese s seboj. Volivci, ki zaradi telesne hibe ne more glasovati na način, kakor je opisan zgoraj, ima pravico pripeljati s seboj osebo, ki odda glas namesto njega. Volivni odbor pa izda o tem odločbo in jo vpiše v zapisnik.

Volivni odbor ne sme odredi glasovanja osebi, ki je vpisana v stalnem volivnem imeniku. Morebitni ugovori ali pripombe članov odbora ali zaupnikov se vpišejo v zapisnik. Če hoče glasovati volivec, za katerega je zabeleženo, da je glasoval, odredi predsednik volivnega odbora, da se njegovo rodbinsko in rojstno ime, poklic in bivališče vpišejo v zapisnik, a mu ne pusti glasovati.

O vsem poteku glasovanja se piše zapisnik, v katerega se vpišejo vsi važni dogodki. Vsi člani odbora morajo zapisnik podpisati.

b) ugotavljanje volivnih rezultatov

Ko je glasovanje končano, prešteje volivni odbor neporabljene kroglice in jih shrani v posebno vrečko, ki jo zapečati.

Nato volivni odbor po volivnem imeniku in po seznamu tistih, ki so glasovali, ugotovi skupno število oddanih glasov. Ko je to ugotovljeno, začne volivni odbor odpirati skrinjice drugo za drugo in šteti glasove po oddanih kroglicah na ta način: predsednik odpre prvo skrinjico po vrstnem redu, kakor je postavljena, in prešteje nato pred vsemi člani odbora in navzočimi zaupniki kandidatov oziroma kandidatnih list kroglice takole: ko jih našteje 100, jih izroči enemu izmed članov odbora, da jih še ta prešteje, ta pa jih izroči zaupniku tistega kandidata oziroma kandidatne liste, katere glasovi se preštevajo, da jih še on lahko tretji prešteje. To se ponavlja toliko časa, da se preštejejo vse kroglice ene skrinjice. Nato se takoj vpiše v zapisnik z besedami številka skrinjice, kandidata oziroma kandidatne liste, za katero so bili oddani v to skrinjico glasovi, in z besedami število kroglic,

ki so bile v skrinjici. Vsi člani odbora in zaupniki kandidatov oziroma kandidatnih list se nato podpišejo. Na enak način se odpro po vrsti druga za drugo nadaljnje skrinjice in se preštejejo kroglice, ki so v njih, ugotovi se število oddanih glasov in vpiše v zapisnik. Ko je končano štetje kroglic v vseh skrinjicah, se zapisnik zaključi in ga podpišejo vsi člani odbora in eventualno navzoči zaupniki. Pod podpisom se pritisne pečat krajevnega ljudskega odbora. Posebna mnenja oziroma pripombe o delu odbora so dovoljene in se lahko vpišejo v zapisnik.

Ko je to delo končano, razglasi predsednik volivnega odbora javno pred volivnim poslopjem, koliko glasov je dobil vsak kandidat oziroma kandidatna lista.

Zapisnik s priloženimi potrdili tistih volivcev, ki so glasovali s potrdilom, da so vpisani v drugi volivni enoti, volivni imenik in seznam glasovalcev spravi volivni odbor v poseben omet in ga pod pečatom ljudskega odbora naslovi na okrajno volivno komisijo. Omet z volivnimi spisi pusti volivni odbor v volivnem prostoru in odide. Volivni prostor zaklene in zapečati na enak način kakor prejšnji dan ter odredi stražo. Ključ volivnega prostora shrani predsednik. Vso noč nima nihče dostopa v sobo, kjer je bilo glasovanje.

Delo volivnega odbora na dan po volitvah

Naslednjega dne, po končanem glasovanju, se zberejo vsi člani volivnega odbora pred vrati volivnega prostora, ga odpro in vstopijo. Prepričajo se ali je vse v redu in tako, kakor so prejšnji dan pustili. Nato sestavijo o tem zapisnik. Predsednik volivnega odbora pa odnese omet, ki obsega volivne spise, okrajni volivni komisiji.

Ako volivni odbor soglasno sklene in v to privoliijo vsi navzoči zaupniki kandidatov oziroma kandidatnih list, sme predsednik volivnega odbora, ko je bil ta sklep vpisan v zapisnik, vzeti omet z vsemi volivnimi spisi takoj po končanem glasovanju in po preštetu glasov s seboj, da ga osebno odda okrajni volivni komisiji. V takem primeru odpade poslovanje vsega volivnega odbora na dan po volitvah, razen za predsednika, ki ta dan potuje k okrajni volivni komisiji.

Članstvo v volivnem odboru je državljanska dolžnost

Vsak državljan, ki je imenovan v volivni odbor kot predsednik, kot član ali kot namestnik, je dolžan naloženo dolžnost sprejeti in jo opraviti vestno in pošteno.

Iz gornjega opisa smo videli, kako pomembne naloge opravljajo volivni odbori. Zato bodo krajevni ljudski odbori ob sodelovanju s frontnimi organizacijami predlagali za člane volivnih odborov le tiste dobre frontovce, ki so že s svojim dosedanjim delom dokazali, da so vredni takšnega zaupanja.

Kazenska zaščita in odgovornost članov volivnih odborov

Volivni odbor kot tak kakor tudi vsak njegov član uživa posebno zaščito zakona. Razžalitev volivnega odbora ali kakega njegovega člana se šteje za razžalitev uradne osebe.

Na drugi strani pa je treba poudariti, da so člani volivnega odbora kazensko odgovorni, če zlorabljajo svoj položaj, če izvajajo pritisk in na kakršen koli način vplivajo na svobodo volivca glede uporabe njegove volivne pravice, če dopustijo, da glasuje nekdo, ki ni vpisan v volivnem imeniku, ali nekdo na tuje ime; če brez upravičenega razloga menjajo volišče, ki je že bilo odrejeno in objavljeno. Kazensko so odgovorni tudi člani volivnega odbora, ki so odrejani za to dolžnost, pa ob določenem času ne pridejo na določena mesta, da bi izvršili naloge, pa ne morejo opravičiti svojega izostanka ali brez upravičenega razloga zapustijo svoja mesta ali odrečejo podpis na zapisniku o volivnem delu.

Poročevalska služba

V krajih se volitve vodijo iz enega centra, ki ima zvezo z vsemi volišči po kurirjih, ki jih naj dajo na razpolago frontne organizacije.

Volivni odbori bodo med glasovanjem potrebovali podatke bodisi o identiteti volivca, o pravilnem vpisu v imenik in podobno. Zato naj volivni odbori tudi s svoje strani poskrbijo za dobro poročevalsko službo.

Vzgojni pomen volitev

Ze v uvodu smo poudarili, da pri naših volitvah aktivno sodeluje bodisi

Dosedanji vzgledni predsedniki, tajniki in odborniki ljudskih odborov so bili nagrajeni

Dne 3. decembra t. l. se je vršila v Ptuj v Titovem domu konferenca predsednikov, tajnikov in odbornikov iz ptujskega okraja, ki bi se morala vršiti zaradi proslave in nagraditve funkcionarjev KLO že pred 29. novembrom.

Na tej konferenci je bila dosedanjim funkcionarjem KLO v kratkem opisana važnost 29. novembra 1943 za družbeno ureditev nove Jugoslavije, velična opravljena dela za revolucionarni razvoj in naši državi in važnost za mednarodni položaj, predvsem pa za dosledno izvajanje načel marksizma-leninizma na naših vaseh in v mestih v času, ko nas Informburo ponuja zapadnemu imperalizmu.

Prihodnje volitve 18. dec. t. l. bodo dale našemu ljudstvu nov demokratičen predstavniški aparat, ki bo v zadnjih dveh letih petletke prvoborec za družbeno ureditev na podeželju in v mestih na strani vsega delovnega ljudstva in vodstva KPJ s tov. Titom na čelu.

Po kratkem nagovoru org. sekretarja KPS tov. Mavzer Ivana, politkomisarja ptujskega garnizona kapetana tov. Pešič Borisa in tajnika OLO tov. Kovačič Zlatka je bila diskutirana, po tej pa svečana razdelitev nagrad predanim in požrtvovalnim predsednikom, tajnikom in odbornikom KLO.

Razdeljene so bile sledeče nagrade:

Nagrada po din 6000.—

Ptuj, predsednik Vogrinec Janko; Škole, predsednik Kmetec Anton.

Nagrada po din 5000.—

Bišečki vrh, predsednik Vidlič Jože; Grajena, tajnik Rubin Ljudmila; Mestni vrh, tajnik Plajnšek Franc; Ptuj, podpredsednik Vidmar Franc; Ormož, predsednik Koje Miha.

Nagrada po din 4000.—

Bukovci, predsednik Kelenc Franc, tajnik Kostanjevec Janko; Dolena, tajnik Škrila Karel; Gorca, tajnik Turk Anton; Gruškovci, predsednik Hercog Franc; Hajdina, predsednik Šrajber Ferdo; Jančevci, odbornik Klinc Miha; Kicar, tajnik Anžel Vinko; Lesnica, tajnik Krabonja Ivan; Markovci, predsednik Solina Simon; tajnik Ciglar Janko; Paradiž, predsednik Arbajter Miha; Pavlovci, predsednik Bernhard Mirko; Sedlaček, tajnik Širovnik Blaž; Sela, predsednik Kolečnik Jože; Sestrže, odbornik Halšek Anton; Slovenja vas, predsednik Sveršek Ernest; tajnik Škofič Ivo; Spuhlja, predsednik Herbec Janko; Stoperce, predsednik Bogme Matevž; Vid, odbornik Novak Ivan; Vareja, tajnik Feguš Marija.

Nagrada po din 3000.—

Bliš, predsednik Kranjc Franc, odbornik Vajdič Janko; Brezovci, predsednik Vičar Janko, tajnik Šuftaj Alojz; Cirkulane, predsednik Majcenovič Ivan; Cvetkovič, predsednik Venta Ivan, odbornik Rakuša Anton; Desternik, tajnik Rebernak Franc; Dornava, tajnik Hrga Franc; Formin, tajnik Venta Janko; Gorenjski vrh, predsednik Juršek Blaž, tajnik Krajnc Ivan; Gorišnica, predsednik Gomilšek Mirko, tajnik Feguš Anton, odbornik Trunk Janko, odbornik Mikša Jože; Gradišče, predsednik Pintarič Jakob; Grajena, predsednik Kunšek Matija; Gruškovci, tajnik Krajnc Jože, odbornik Krajnc Ivan; Gruškovci, predsednik Orlač Jože; Hajdina, tajnik Jakomin Ivan; Hum, predsednik Podgorelec Jože, tajnik Pišek Lovro; Janeževci, tajnik Dolinšek Franc; Juršinci, odbornik Lah Franc; Kicar, predsednik Horvat Anton; Lancova vas, tajnik Štar Ožbalt; Leskovci, predsednik Petrovič Ivan, tajnik Medved Ivan; Levanci, predsednik Gregorec Alojz; Majski vrh, administrator Zorenč Ivan; Majšperk, predsednik Dobič Simon, tajnik Turkuš Janko; Mezgovci, predsednik Solina Franc, tajnik Bezjak Marija; Obrež, tajnik Hriberšek Matija; Ormož, odbornik Iger Anton; Podvinci, tajnik Hameršak Miha; Podlehnik, tajnik Satter Rozina; Ptuj, odbornik Ogorelec Mirko, odbornik Hojnik Karel, odbornik Rudolf Ivan; Ptujška gora, tajnik Predikaba Anton; Rodni vrh, predsednik Terence Simon, tajnik Kozel Janko; Sakušak, predsednik Gačnik Stetan; Sedlaček, predsednik Feguš Konrad; Skorišnik, tajnik Vidovič Janko; Slatina, predsednik Milošič Martin; Slovenja vas, odbornik Kajzersberger Ivo; Središče, predsednik Tobišar Franc; Starše, tajnik Ekart An-

ton; Stojnici, tajnik Vincek Franc; Vid, predsednik Peklar Vinko; Marjeta, tajnik Premzi Mirko; Splovci, tajnik Govečič Stetan; Velika Nedelja, predsednik Alt Zvonko, odbornik Belšak Ludvik; Vintarovič, predsednik Vajt Vinko, odbornik Marbuč Martin; Zavovci, tajnik Holc Janko; Zavrč, prej. tajnik Vavpotič Franc; Zetale, tajnik Stojšek Franc.

Nagrada po din 2000.—

Bišečki vrh, odbornik Stebih Janko; Bukovci, odbornik Feguš Marko; Cirkulane, odbornik Brlek Anton, odbornik Žuran Ivan, tajnik Kokot Ernest; Cvetkovič, tajnik Petek Jože; Desternik, predsednik Marinic Janko; Dolena, predsednik Angel Franc, odbornik Sakelšek Miha; Formin, predsednik Kelenc Franc, odbornik Voglar Ciril; Gorca, predsednik Lozinšek Anton; Gorišnica, odbornik Janžekovič Franc; Gradišče, odbornik Ronč Franc; Grajena, odbornik Krepek Franc; Gruškovci, tajnik Bračič Jurij; Hajdina, odbornik Neubauer Rozika, odbornik Drevenšek Andrej; Hum, odbornik Kucek Ludvik; Janeževci, predsednik Rodošek Franc; Jiršovci, tajnik Corjak Niko; Juršinci, predsednik Osterc Alojz; Kicar, odbornik Stebih Alojz; Lancova vas, podpredsednik Šic Jakob; Leskovci, odbornik Topolovec Franc, odbornik Merc Neza; Lesnica, predsednik Marinčič Stanko; Loperšice, predsednik Zoran Matija, tajnik Kušter Matija; Majski vrh, predsednik Šeruga Andrej; Majšperk, odbornik Furman Janko; Markovci, odbornik Kostanjevec Marija; Moškanjci, predsednik Viseňjak Janko, odbornik Rožkar Ivan, administratora Rižnar Marija, odbornik Antolič Franc; Naraplje, predsednik Vinkler Alojz; Nova cerkev, predsednik Brezinec Anton, tajnik Merc Ana; Obrež, odbornik Jurkovič Franc; Ormož, tajnik Sonajc Milan, odbornik Masten Ivan, odbornik Školiber Mira, odbornik Juršič Miha; Paradiž, odbornik Gabrovac Peter; Pobrežje, predsednik Bračič Jože; Podgorci, tajnik Kosi Berla, odbornik Marin Ivan; Podvinci, predsednik Voda Konrad, odbornik Petrovič Jakob; Podlehnik, predsednik Satter Jože; Polensak, tajnik Visenjak Simon, odbornik Florjančič Janko; Pacinje, predsednik Druzovič Alojz, tajnik Pihler Konrad; Ptujška gora, predsednik Marinič Ivan, odbornik Kozoder Anton; Rogoznica, odbornik Lovrenčič Alojz, predsednik Arnauš Alojz, administratora Gerbec Vera; Sakušak, odbornik Janžekovič Martin; Sela, odbornik Sveršek Ferdo; Sestrže, tajnik Belca Stetan; Skorišnjak, odbornik Čačuta Alojz; Slavišna, predsednik Lovrec Franc, tajnik Anžel Konrad, odbornik Zamuda Ferdinand; Sobetinci, predsednik Trunk Jakob, odbornik Golob Alojz; Spuhlja, odbornik Rižnar Konrad; Središče, tajnik Jambrovič Srečko, administrator Zidarič Ivan, odbornik Panič Miroslav; Starše, odbornik Majnik Ferdo, odbornik Klarsinc Franc; Stojnici, predsednik Solina Anton; Stoperce, odbornik Kores Janko; Marjeta, odbornik Lončarič Franc; Škole, odbornik Vidonja Franc, administrator Majerčič Mirko; Trnovska vas, odbornik Hlaček Janko, odbornik Šketa Franc; Trnovski vrh, predsednik Matješič Jože, tajnik Bedrač Franc, odbornik Potočnik Alojz; Tržec—Jurjovič, predsednik Širovnik Alojz, tajnik Gole Rudolf, Turški vrh, predsednik Hrženjak Jože, tajnik Veselič Alojz, odbornik Ivančič Anton; Vareja, odbornik Šeruga Ludvik; Velika Varica, predsednik Pernek Jurij, tajnik Čačuta Franc, odbornik Topolovec Miha, odbornik Kmetec Anton; Vihomarci, predsednik Kunčič Jože, tajnik Hrga Ferdo, odbornik Kovačič Anton, odbornik Kovačec Anton; Vurberk, odbornik Mihelič Franc; Zavovci, predsednik Janžekovič Franc, odbornik Sire Filip; Zamušani, predsednik Pignar Ivan, tajnik Meško Alojz, odbornik Horvat Janko, odbornik Valenko Anton; Zavrč, predsednik Petrovič Alojz, tajnik Kokot Jože; Zg. Pristava, predsednik Cestnik Ivan, tajnik Orešek Marija, odbornik Pečnik Martin; Zetale, odbornika Zajdela Janko in Vogrinec Janko.

Za neštete poti v Ptuj, za nepregledno število ur dela na terenu in v pisarnah KLO ter za vestno in pravično reševanje družbenih vprašanj na vaseh, so te nagrade le delna odškodnina in mali del velikih pridobitev družbenega gospodarstva, doseženih ob pomoči ljudskih predstavnikov.

Ostali večji del je vložen v veliko zgradbo nove socialistične Jugoslavije, v kateri se bodo čutili naši narodi, delavci, kmetje in delovni inteligenti kot svobodni ljudje napredne in kulturne domovine, za katere so hvaležni požrtvovalnim borcem za osvoboditev, graditeljem napredka in kulture ter vodstvu CK KPJ in tov. Titu.

L. F.

22. december - dan JA

Eden najvažnejših datumov v zgodovini naših narodov je med drugimi 22. december 1941. Tega dne je spoprijel Tito v malem mestu Rudno, ki reki Limu formiral iz borbe partizanov iz Srbije in Črne gore, prvo proletarsko brigado, ki se je nekaj dni kasneje, dne 22. decembra v boji prvič spoprijela s sovražnikom ter ga popolnoma potolkla. To je bil začetek ustvarjanja moderne, regularne Jugoslovanske armade, ki je postala strah in trepet vseh sovražnikov naših narodov in postala z nastajanjem novih in novih enot sočan faktor v protihitlerjevski koaliciji.

Po končani vojni se je naša Armada nahajala pred novimi nalogami izpopolnjevanja in moderniziranja, da bi postala sodobna armada, ki bo mogla zavarovati miren socialističen razvoj naše države.

Dan ustanovitve naše Armade praznujemo vsi delovni ljudje v naši državi. Spominjajo se padlih borcev za svobodo in neodvisnost ter skupnih naporov, ki so jih vložili za zmago nad sovražniki. Ta dan

prihaja do izraza povezanost Armade in ljudstva.

V enotah JA se s tekmovanjem v izpopolnjevanju pripravljajo na največji praznik Armade. S tem dajejo najboljši odgovor vsem klevetnikom naše države, Partije in Armade.

Tudi enote garnizona Ptuj se pripravljajo, da ta praznik praznuje čim dostojneje. V raznih podjetjih bodo v času pred 22. decembrom pripadniki Armade imeli predavanja o ustvarjanju in razvoju JA. Prirejen bo partizanski marš, v katerem bodo sodelovali poleg pripadnikov JA tudi ostali. Na predvečer praznika bo v Titovem domu v Ptuj siavnostna akademija pripadnikov JA in civilistov, na praznik sam pa športne prireditve in šahovska simulantka.

Ob 22. decembru bo ponovno dokazana enotnost Armade in ljudstva, ki sta neločljivo povezana v skupnem prizadevanju, ostati in vztrajati v borbi, ki jo bidejo naši narodi skupno s KP, svojim CK KPJ in tov. Titom za pravilne in pravične odnose med socialističnimi državami in komunističnimi partijami. G. S.

Tovarniški komitee Tovarne glinice in aluminija v Strnišču je sprejel nove člane in kandidate KP

V ponedeljek 5. decembra 1949. je bilo v Strnišču na redni partijski konferenci komiteja KP Tovarne glinice in aluminija sprejetih v članstvo KPJ 18 kandidatov, v vrsto kandidatov KP pa 39 članov delovnega kolektiva. Sedaj je iz vrst članov delovnega kolektiva zajetih v KPS skoraj 20 odstotkov vzglednih delovnih ljudi iz Tovarne aluminija in podjetja Gradis. V vrsto članov KPS je bil sprejet tudi tov. ing. Maister Borut, ki je s svojim odnosom do interesov delavskega razreda in s tovariškim odnosom do članov delovnega kolektiva izpolnil vse pogoje, da pride v vodilni odred delavskega razreda.

V začetku konference je prikazal navzočim org. sekretar tov. Vidovič vlogo KPJ in namene Informbiroja, ki stremi za razveljavljanjem svetovnega ugleda CK KPJ in tovariša Tita, da bi lahko narodom Jugosla-

vije vsilil svoje vodstvo. Delovno ljudstvo Jugoslavije je na strani članov KPJ, Centralnega komiteja KPJ in tovariša Tita v borbi za ohranitev pravic malih narodov in za zgraditev novega družbenega reda po načelih marksizma-leninizma brez instrukcij Informbiroja.

Org. sekretar OK KPS Ptuj, tov. Mavzer Ivan je imel na konferenci kratek referat, v katerem je med drugim nakazal perspektive dela tovarniškega komiteja ter je obenem čestital sprejetim članom in kandidatom KP, prikazal pa jim je tudi lik komunista. Dolgotrajni aplavz je bil priznanje navzočih, da bodo v globokem zaupanju v CK KPJ in tovariša Tita vršili nenehno borbo, da bodo rastle zgradbe tovarne v Strnišču in da bo vzporedno z zgradbami rastle tudi lik komunistov in delavcev. K. V.

Po izčrpanju kredita za komunalno dejavnost bo znatno dvignjeno gospodarstvo vasi

Leto 1949 bo kmalu konec. Dnevno življenje je prineslo s seboj mnogo družbenih potreb, ki jih ljudstvo na vaseh in v mestu iz svojih sredstev ne more zadovoljiti. Razni predlogi delavcev in kmetov ter delovnih inteligentov dajejo sliko potreb svobodnih ljudi ob pogojih družbenega gospodarstva. Okoli 7 milij. dinarjev neizčrpanega kredita bo zajelo v najkrajšem času vrsto ljudskih predlogov, ki bodo uresničeni v okviru komunalne dejavnosti.

Uporaba materiala te vrednosti bo zahtevala delovne moči na vaseh, ki so se doslej ponekod preživljale iz dnin na zasebnih gospodarstvih, od koder jih ni vodila pot iz začasne zaposlitve v stalno, iz zaostalosti in neizobraženosti v tečaj in šole itd. Stališče novih odborov bo v mnogih ozirih dosti lažje, ker bo izčrpanje kredita za letošnje leto in začetek črpanja kredita za prihodnje leto predstavljal za vasi živahno komunalno dejavnost. Ta bo dajala vasi novo lice, premalo zaposlenih polno zaposlitev, mladim, odločnim in ukaznim pa možnost življenjskega razvoja in prehoda preko krajevne zaposlitve v stalno produkcijo in združništvo.

Predvolivni sestanki na vaseh in konference predstavnikov KLO v Ptuj so potekali v duhu razpravljanja o vprašanjih komunalne dejavnosti. V kolikor ni bilo vprašanje finančnih sredstev, je bilo sprazeno vprašanje materiala. Popravilo cest, graditev mostov in brvi, cistern in vodnjakov, ureditev uradnih prostorov itd. je vezana na gradbeni material: cement, opeko in les, steklo in druge surovine ter izdelke in orodje.

MLO Ptuj bi moral izrpati nad 600.000 din preostalega kredita, Obrež nad 320.000 din, nekaj manj pa Juršinci, Grajena, Vurberk, Ptujška gora in vrsta drugih krajevnih odborov. Večina KLO je posvetila

skrb gospodarskim potrebam, nekateri KLO pa tudi notranji ureditvi uradnih prostorov, šol, gostinskih obratov, čevljarjskih delavnic, kovačnic in drugo. V to vrsto KLO-jev spadajo Gorca-Dežno, Markovci, Kicar, Marjeta, Skorišnjak in drugi. V Ormožu je vprašanje kinoaparature, električne cestne razsvetljave, popravila avta RK, otroškega igrišča, ureditev pralnice in krpalnice ter popravilo treh vodnjakov neodložljiva nujnost.

Na učiteljska stanovanja, prosvetno dvorano, šolske klopi in opremo za poročno dvorano misli KLO Podgorci, ima pa samo 26.000 din neizčrpanega kredita. Okrog 300.000 din bo izčrpal KLO Obrež za napejlavo telefona, ureditev uradnih prostorov, razsvetljavo na postaji in za druge manjše potrebe.

Glede potreb samih ni težko, saj ljudstvo dnevno stavlja potrebne predloge, gre samo za to, da bodo novi člani KLO toliko smoiniciativni in vztrajni, da bodo začeta dela privleli do konca in pritegnili k delu take ljudi na vaseh, ki bodo zavestno in z voljo sodelovali pri izvajanju komunalnih del, ne pa z namenom, da bi na škodo ljudstva čim prej izrptali kredit. Pri tem bodo nedvomno navezani na pomoč OLO, v kolikor gre za kontingente materiala, ki jih ni na lastnem terenu.

Na vaseh in v mestu ne bodo zrasli tako samo ljudstvu potrebni objekti in se olepšali družbi potrebni prostori. Obenem z objekti bo zrasla v graditeljih zavest, da je družbeno gospodarstvo osnovna opora za boljše življenje delovnih ljudi na vaseh in v mestih. Nove KLO čakajo nove naloge, ki pa ne bodo težko izvedljive, če bodo pri delu sodelovali ljudje, ki se zavedajo, da že sedaj dnevno rabijo, česar sami še dolgo ne bi zgradili, zaradi česar ne bodo hoteli zamuditi prilike, da to lahko takoj skupno zgradijo. V. J.

Za dvig življenjskega standarda mater in otrok

Naša država je v izvajanju ustavnih določb razvila najnaprednejšo socialno zakonodajo tudi na področju zaščite matere, otrok in družine. Ta jasna prihaja do izraza tako v predpisih o socialnem zavarovanju kakor tudi v posebnih uredbah, kakor v uredbi o varstvu nosečih žen in doječih mater v delovnem razmerju, ki je bila letos izpopolnjena in zagotavlja noseči in doječi materi trimesečni plačen dopust, ter v predpisih o dodatkih za otroke in raznih drugih ukrepih na področju higienske zaščite, ureditvi dečjih domov in jasli itd.

V nadaljnji izgraditvi zaščite matere, otrok in družine pa je zvezna vlada pravkar napravila nov izredno pomemben korak z uredbo o gmotni pomoči za otroke delavcev, nameščencev in uslužbencev, s katero je po najnaprednejših načelih rešila vprašanje pomoči družinam delavcev, nameščencev in uslužbencev z otroki.

Podpora za opremo novorojenčka

Z uredbo je predpisana podpora za opremo novorojenčka v znesku 2000 dinarjev. Ta podpora se izplača na podlagi izvida pristojnega zdravniška, da je porod pričakovati v enem mesecu, ali na podlagi potrdila, da se je rodil živ otrok. Zvezno ministrstvo za trgovino in prekrbo bo zagotovilo enkratni nakup kompleta tekstilnega in sanitarnega materiala za nego otroka v prvih šestih mesecih.

Podpora za močnejšo prehrano matere in novorojenčka

Žena v delovnem razmerju ima pravico do denarne podpore za močnejšo prehrano matere in novorojenčka v znesku 600 dinarjev mesečno, in sicer za ves čas, ko je na dopustu zaradi nosečnosti in poroda, in še tri mesece po prenehanju tega dopusta. Zavarovavec pa dobi za ženo, ki ni v delovnem razmerju, podporo v isti višini tri mesece po otrokovem rojstvu. Ta podpora preneha v primeru splava ali rojstva mrtvorjenega otroka, nadalje v primeru prenehanja delovnega razmerja, ki ni bilo razrešeno po veljavnih predpisih.

Stalni denarni dodatek za otroke

Zavarovancu pripada za vsakega otroka, ki ga vzdržuje, denarni dodatek v stalnem mesečnem znesku, in sicer: če ima 1 ali 2 otroke po 175 din za vsakega otroka, če ima 3 do 5 otrok po 250 din za vsakega otroka, če ima 6 do 8 otrok po 350 din, če pa ima 9 ali več otrok, po 500 din za vsakega otroka. Ta dodatek pripada zavarovancu za ves čas, dokler je v delovnem razmerju, pa tudi po prenehanju tega razmerja; dokler uživa pokojnino ali drugo gmotno preskrbo na podlagi socialnega zavarovanja. Če je zavarovanceva plača določena po delovnem učinku ali na uro, pripada zavarovancu dodatek za otroke za tiste kole-

darske mesece, v katerih je dejansko delal vsaj 25 dni, in sicer polni redni delovni čas. Tu se vštejejo tudi dnevi, za katere je imel delavec pravico do plače ali do gmotne preskrbe iz socialnega zavarovanja. Vštejejo se tudi opravičeni izostanki, če je delavec v zadnjem mesecu dejansko delal najmanj 18 dni.

Dodatek za otroke pripada tudi za nezakonske in posvojene otroke, vnuke in pastorce ter tuj otroke brez staršev, in sicer praviloma do dopolnjenega 17. leta, oziroma do 23. leta za otroke, ki se šolajo. Dodatek na ne pripada za otroka, ki ima več kakor 1000 dinarjev rednega mesečnega čistega dohodka od svoje zaposlitve ali štipendije oziroma za otroka, ki ima v državnem zavodu ali ustanovi popolno oskrbo.

Denarne podpore družinam z več otroki

Zavarovancu, ki ima dvoje ali več otrok, pripada ob rojstvu tretjega oz. vsakega nadaljnjega živorojenega otroka enkratna denarna podpora, in sicer: za tretjega otroka 3000 din, za četrtega 4000 din, za petega 5000 din, za šestega 6000 din, za sedmega 7000 din, za osmega 8000 din, za devetega 9000 din, za desetega in vsakega nadaljnjega otroka pa 10.000 din, pri čemer se štejejo živi otroci. K skupnemu številu otrok se računajo tudi posvojeni otroci, za novorojenega pa se šteje samo lasten zavarovanev otrok.

Kdo ima pravico do dodatka in podpore

Pravico do podpore za opremo novorojenčka, do podpore za močnejšo prehrano matere in novorojenčka in do podpore družinam z več otroki ima zavarovavec, ki je prebil v delovnem razmerju brez presledka najmanj 6 mesecev ali s presledki v zadnjih dveh letih 18 mesecev. Svojo pravico uveljavi zavarovavec pri mestnem (rajonskem) organu socialnega zavarovanja.

Stalni mesečni dodatek za otroke pa pripada zavarovancu ne glede na trajanje delovne dobe. Odločbe o dodatku za otroke delavcev in uslužbencev, zaposlenih pri državnih, zadržnih in družbenih podjetjih, uradih in ustanovah izdaja delodajalec, sicer pa mestni (rajonški) organ socialnega zavarovanja. Odločbe za dodatke za otroke uveljavce pokojnine ali dodatne gmotne preskrbe izdaja organ, ki izplačuje pokojnino ali preskrbo.

Zavarovavec, ki mu je priznana pravica dodatka za otroke, je dolžan najkasneje v 15 dneh javiti vsako spremembo, ki ima za posledico izgubo pravice do dodatka ali znižanje tega dodatka, sicer je dolžan povrniti državni razliko.

Novi predpisi veljajo od 1. decembra t. l., ko prenehajo veljati dosedanja predpisi.

Ptujska mladinska četa se je vrnila iz akcije

Poslednja skupina mladincev iz ptujskega okraja, ki se je v letošnjem letu udeležila mladinskih delovnih akcij, je bila ptujska četa v skladu Oblastne mariborske mladinske delovne brigade »30-letnica SKOJ-a«, ki je delala na gradilišču Novega Beograda. V taborišču »Joža Vlahovič«, v katerem sta bivali 102 brigadi, je bila Oblastna mladinska delovna brigada »30-letnica SKOJ-a« ena najboljših in je v priznanje za to tudi prejela prehodno zastavico glavnega štaba. Za svoje velike delovne uspehe je bila brigada šestkrat proglašena za udarno, na zaključni svečanosti pred odhodom z gradilišča pa je bila odlikovana z Redom dela I. stopnje! Mpgoo so doprinesli k temu brigadirji iz ptujskega okraja, ki so tvorili približno eno tretjino brigade. V ptujski četi je bilo proglašeno tudi največ udarnikov v brigadi. Ta častni naslov je prejelo 20 brigadirjev iz ptujskega okraja, med katerimi sta mnogo doprinesla k doseženim uspehom zlasti Flis Dragica in Leskovar Barica, ki sta bile vselej med prvimi. Veliko priznanje vsej mladini ptujskega okraja pa je to, da so štirje mladinci bili predlagani zaradi svojega požrtvovalnega dela za odlikovanje z Medaljo dela. To so Podbregar Stane, Lovrec Franc, Polšak Zofka in Gatovec Peter. Ti tovariši so z gled vsej mladini pri marljivem delu na izgradnji naše socialistične prestolnice.

V petek, 2. t. m. zvečer se je na železniški postaji zbralo preko 200 mladincev, mladink in pionirjev, da bi pričakali svoje tovariše, ki se vračajo z gradilišča Novega Beograda. Sekretar Okrajnega komiteja LMS tov. Segula Jože je v imenu vse mladine ptujskega okraja pozdravil brigadirje in se jim zahvalil, da so dostojno predstavljali mladino ptujskega okraja v Oblastni mladinski delovni brigadi ter tako branili slav-

ne tradicije, ki jih imajo mladinske delovne brigade iz Ptuja in okolice na mladinskih delovnih akcijah. V imenu naših najmlajših pionirjev je pozdravil svoje starejše tovariše pionir Kostonjevec in jim v imenu ptujskih pionirjev obljubil, da bodo oni, pionirji, ko dorastejo, po njihovem zgledu prav tako požrtvovalno služili domovini in Partiji. — Nato so brigadirji s pesmijo odkorakali na večerjo, nakar je bila njim na čast prirejena mladinska zabava.

K. M.

Kolektivi lokalne industrije so tekmovali

Dne 28. novembra t. l. so delovni kolektivi lokalne industrije v ptujskem okraju izvedli tekmovanje za zvišanje storilnosti.

Bili so doseženi naslednji rezultati: Mlin in oljarna Središče 130%, Zvepiarna Ptuj 335%, Zaga KLO Središče 159%, Okrajni premogovnik Sodinci-Vičanci 148%, »Petovija« alkohol. industrija Ptuj 216%, Mestne obrtne delavnice Ptuj 113 odst., MOB obrat za izdelovanje žičnega pletiva 174%, Okrajni mlin Ptuj: obrat I. 104%, obrat II. 125%, Ormoška ope-

Redno dalje od zaostalosti vedno bližje napredku

Na Dan republike so v ladje delnici na Reki splovlili četrto v letošnjem letu zgrajeno prekoceansko motorno ladjo z nosilnostjo 4000 ton. Ladja se imenuje »Titograd« in je takoj po tem izvršila svojo poskusno vožnjo. Istočasno je izvršila poskusno vožnjo tudi ladja istega tipa »Sarajevo«.

V soboto, 10. decembra se bodo končala zidarska dela študentskega naselja v Novem Beogradu. Štiri velike petnadstropne zgradbe bodo v prvih dneh januarja prihodnjega leta zasedli študenti beogradske univerze. 4000 študentov bo v njih našlo udobne prostore za življenje in izpopolnjevanje svojega znanja, ki jim bo služilo pri nadaljnji graditvi naše domovine.

V Zavidovičih v Bosni je pred kratkim začela obratovati velika tovarna montažnih zgradb. V njej izdelujejo lesene stanovanjske hiše iz odpadkov žagarskih obratov, ki jih doslej nisi mogli izrabljati. Tovarna ima velikansko zmogljivost. Dnevno bo izdelala 4 hiše v več tipih. Postavitve hiše osnovnega tipa traja 10 ur. Ta tovarna bo s svojimi izdelki v veliki meri odpomogla stanovanjskemu problemu zlasti v bližini velikih industrijskih podjetij.

V Demir Hisarju v južni Makedoniji so ob priklki geoloških raziskovanj odkrili velika ležišča limonitove železne rude. Rudnik bo imel kapaciteto, ki bo dosegala kapaciteto rudnikov v Varesu in Ljubiji. Molihden, ki je potreben za izdelovanje elastičnega jekla, so odkrili naši strokovnjaki v mnogih krajih naše države. Poleg tega je bilo odkritih še veliko drugih rudnih v edinstvenih količinah v svetu. Vse te dragocene kovine, ki se že na mnogih mestih pridobivajo, predstavljajo velikansko bogastvo, ki bo služilo boljšemu življenju naših delovnih ljudi.

Naša letalska industrija je začela izdelovati klub blokadi držav ljudske demokracije borbena letala — lovce, kar predstavlja enega največjih uspehov naše razvijajoče se letalske industrije.

Novembrski plan proizvodnje premoga so v največji meri preizkusili rudarji Slovenije. To je tem pomembnejše, ker je letošnji plan znatno višji od lanskega.

Pred kratkim so v Zagrebu pustili v pogon novo moderno bombažno predilnico. Ta predilnica bo v precejšnji meri razširila ozko grlo naše tekstilne industrije ter omogočila povečati proizvodnjo v tekstilni industriji.

Pred koncem novembra je začela obratovati v Solnu pri Splitu novo zgrajena tovarna cementa. V začetku bo proizvajala po 4 vagona, po razširitvi pa po 20 vagonov cementa dnevno.

V zadnjih dveh mesecih je bilo popolnoma dograjenih 43 novih zadržnih domov, ki so bili že izročeni svojemu namenu.

Preteklo soboto je bilo v Ljubljani imenovanih prvih dvanajst državnih obrtniških mojstrov. Ta nova institucija ima na eni strani nalogo ohraniti visoko strokovno sposobnost naših obrtnikov ter jo prenašati na nov kader, na drugi strani pa predstavlja vključitev obrtnišva v gradnjo socializma v naši državi.

Delovni kolektiv državnega posestva v Dornavi ima 7 udarnikov

Med delovnimi kolektivi v ptujskem okraju, ki se borijo za večjo storilnost dela ter s tem za do- in preseganje planskih nalog v našem gospodarstvu, je tudi delovni kolektiv državnega posestva Dornava.

Ob prazniku Dneva republike je dornavski kolektiv pregledal uspehe svojega dela: plan so v splošnem do 29. novembra presegli za 10%, v posameznih panogah pa: v svinjereji za 200%, govedoreji za 70%, v vrtnarstvu za 70% itd. Pri vsem prizadevanju za izpolnitev gospodarskih planskih nalog niso pozabili na kulturno-prosvetno delo, kar je razvidno iz priprave igre »Vozela«, pevskih točk in ostalega programa, ki so ga priredili za proslavo.

Razglasili so tudi 7 udarnikov: Čeh Franca, Segula Antona, Fras Heleno, Kristovič Marijo, Mikša Jakoba, Hvalec Jožeta in Vidovič Pavla, izrekli pa so priznanje in denarno nagradili 53 delavcev z zneski od 500—2000 din.

Delovni kolektiv je zadovoljen z uspehi, ki jih je dosegel v letošnjem letu. Odločen je opraviti vse naloge prihodnjega leta še z večjimi uspehi, kljub temu, da bodo tudi naloge večje. Uprava in sindikatska organizacija sta pripravila kolektivni za Praznik republike družabni večer, ki so ga prebili skupno s delavci drž. posestva Podlehnik, drž. posestva Zavrč, s traktoristi, zastopniki oblastne direktcije iz Maribora in ostalimi gosti.

V Tovarni perila v Ptujju so novembra 4 krat tekmovala 3 brigade

V Tovarni perila v Ptujju so članice treh brigad in likalnica v novembru izvršile več tekmovalij po Sirotanovičevem zgledu. Medsebojni odnos v kolektivu ter odnos do dela sta ustvarila podlago za tekmovalni elan. Prvemu tekmovalju 9. novembra je sledilo drugo 15. novembra, temu tretje 23. novembra in četrto 28. novembra t. l. Tri brigade so tekmovala štirikrat, likalnica pa dvakrat.

Med tekmovaljem obiskovalci niso bili zaželeni. Ob maksimalnem prizadevanju za tekmovalnimi uspehi ni mesta za občutek, da te kdo opazuje, vprašuje, ali drugače izraža radovednost ali občudovanje. Takrat se čuje v obratu presekanu brnenje šivalnih strojev na električni pogon. Vsak gib je preračunan. Z eno roko je treba zlagati rob, z drugo ravno vleči, da šiv ne prehaja robov itd. Tekmovalni rezultati po urah so bili objavljeni na velikih črni deskah. En pogled je zadostoval, da je vsaka tekmovalka vedela, kdo jo prekaša. Upravnik tov. Vučak je spoštoval vse okoliščine, ki stopnjujejo tekmovalne odstoitke in tudi druge, ki jih znižujejo. Pogledal je za trenutek v obrat, nato pa zopet pustil tekmovalke, da so nemoteno nadaljevale s tekmovaljem.

Povprečni rezultat štirikratnega tekmovalja kaže, da so vse tekmovalke nad 200 odstotno izpolnile norme, medsebojno pa se ločile po tem, katera brigada je dosegla višji odstotek nad 200 odst. Tako je brigada tov. Emeršič Marije izpolnila normo 234,4 odst., brigada tov. Rojko Katice 244,2 odst., in brigada tov. Pislak Ide 204,7 odst. Povprečni uspeh vseh treh brigad štirikratnega tekmovalja je dosežen z 213,3 odst. Likalnica je izpolnila v dvakratnem tekmovalju normo 385 odstotno.

V brigadi tov. Emeršič Marije je dosegla tov. Emeršičeva 294 odst. uspeh, Plohl Marija 243 odst. in tov. Horvat Marija 237 odst. uspeh. V brigadi tov. Rojko Katice je dosegla tov. Rojko 220 odst., tov. Furekova Frančka 237 odst. in tov. Rašl Tončka 220 odst. V brigadi tov. Pislak Ide je dosegla tov. Pislakova 272 odst., tov. Kramberger Marija 230 odst. in tov. Ljubec Katice 224 odst. V likalnici je dosegla tov. Kramberger Marija najboljši uspeh z 388,5 odst. Delovni kolektiv Tovarne perila je sprejel tekmovalje po Sirotanovičevem vzgledu za stalni način tekmovalja. Članice kolektiva se zavedajo, da prednjači rasti velikih uspehov rast njihove zavesti in so ponosne na svoje partijsko in sindikalno vodstvo, ki jih je vzgojilo na stopnjo prvobornilcev za izvedbo Titove politike. V. J.

V mehanični tkalnici v Ptujju so ponovno razglasili udarnike

Mehanična tkalnica v Ptujju se s požrtvovalnim delom svojih delavk uspešno bori za izpolnitev planskih nalog. Težave v pogledu surovin, katerih predelava zahteva izvršitev nekaj predoperacij, da so potem uporabljive na strojih, s katerimi tkalnica razpolaga, zmagujejo pridne delavke v velikem delovnem elanu. Nekatere med njimi so bile že v tretje razglašene za udarnice. To so: Vidovič Marija, Babušek Julijana in Košir Anica. Koletnik Marija je bila drugič, Ljubec Marija in Kajzer Katarina pa sta bili prvič. Delovni kolektiv je Dan republike proslavil dne 29. novembra. Po nagovoru upravnika tov. Maučiča je kolektiv ostal skupaj v vselem razpoloženju, praznujoč rojstni dan naše socialistične republike. M. A.

Kako je z oddajo lesa v ptujjskem okraju?

Pred nedavnim je lesni odsek OZKZ dosegel količinsko plan obvezne oddaje lesa. Ni ga pa mogel še doseči po asortimentu, kar pa je zakrivilo gotovo število nezavednih kmetovalcev, ki svojih obveznosti še do sedaj niso izpolnili. V tem je bilo storjenih tudi nekaj napak po raznih krajevnih ljudskih odborih, ki so izvršili predpis obvezne oddaje lesa precej šablonsko, nekaj krivde pa leži tudi na gozdarskem odseku OLO, ki je sprejel v plan oddaje asortimente, ki jih je v ptujjskem okraju zelo malo (celulozna smrekovina). Upati je, da bo gozdarski odsek letošnji plan izdelal pravilneje in da bodo krajevni ljudski odbori znali izvršiti razrez plana obvezne oddaje v skladu z uredbo o obvezni oddaji lesa ter zmognosti posrednih kmetovalcev. Letošnji predpis obvezne oddaje lesa bo moral biti brezpogojno izpolnjen. Kmetovalcem, ki svojih obveznosti še vedno niso izpolnili, so bili pred kratkim poslani opomini, predani so pa bili istočasno in kaznovanje. Če bi se k temu pristopilo že v začetku, bi danes ne bilo zaostankov v oddaji, plan pa bi bil v celoti dosežen. Z. I.

Med tekmovaljem pri šivanju moškega perila

pa se ločile po tem, katera brigada je dosegla višji odstotek nad 200 odst. Tako je brigada tov. Emeršič Marije izpolnila normo 234,4 odst., brigada tov. Rojko Katice 244,2 odst., in brigada tov. Pislak Ide 204,7 odst. Povprečni uspeh vseh treh brigad štirikratnega tekmovalja je dosežen z 213,3 odst. Likalnica je izpolnila v dvakratnem tekmovalju normo 385 odstotno.

V brigadi tov. Emeršič Marije je dosegla tov. Emeršičeva 294 odst. uspeh, Plohl Marija 243 odst. in tov. Horvat Marija 237 odst. uspeh. V brigadi tov. Rojko Katice je dosegla tov. Rojko 220 odst., tov. Furekova Frančka 237 odst. in tov. Rašl Tončka 220 odst. V brigadi tov. Pislak Ide je dosegla tov. Pislakova 272 odst., tov. Kramberger Marija 230 odst. in tov. Ljubec Katice 224 odst. V likalnici je dosegla tov. Kramberger Marija najboljši uspeh z 388,5 odst. Delovni kolektiv Tovarne perila je sprejel tekmovalje po Sirotanovičevem vzgledu za stalni način tekmovalja. Članice kolektiva se zavedajo, da prednjači rasti velikih uspehov rast njihove zavesti in so ponosne na svoje partijsko in sindikalno vodstvo, ki jih je vzgojilo na stopnjo prvobornilcev za izvedbo Titove politike. V. J.

Hitra gospodarska povezava med ljudstvom zavisí od marljivosti pošne ekspedicije

Med delovne kolektive, ki so izpolnili do Praznika republike predčasno plan eksploatacije za leto 1949, spada tudi kolektiv pošne ekspedicije v Ptujju. Štirje uslužbenci tega oddelka so odpravili od začetka leta do konca novembra 1.578.000 navadnih pisemskih pošilk, 56.000 priporočenih pošilk in 18.300 paketov, t. j. 113.000 pošilk več, kakor tekmovalnega leta 1948. Te visoke številke nam pričajo, kako ogromno in važno je delo te ekspedicije, ki je po velikosti prometa uvrščena med ekspedicije I. reda ter po obsegu svojega dela ne zaostaja za ekspedicijami na največjih poštno-prometnih vozlih LRS. V njej se namreč ne odpravljajo samo v Ptujju vredne pošiljke, temveč tudi vsa pisma, dopisnice, paketi in ostale pošiljke, sprejete na postah v Halozah, na Dravskem polju in pretežnem delu Slovenskih goric. Okrog 30 vreč pošilk kroži vsak dan med temi poštnimi in poštne ekspedicije v Ptujju. Ni čudno, da vodijo vsled tega ekspedicijski uslužbenci preko cellega dne krčevito borbo za čas. Vsako minuto je treba čim bolj izrabiti. Vlaki in avtobusi ne čakajo. Tik do odprave oddane in prispelne pošiljke morajo biti takoj odposlane. Vse pošiljke morajo uslužbenci pred odpravo žigosati, portirati in porazdeliti v predale po naslovnih krajih. To ni enostavno, ker ostro postavljene norme ne dopuščajo, da bi dellec dolgo premišljal, v kateri predal naj vložijo pošiljko, da bo prispela po najkrajši in najhitrejši poti na svoj cilj.

Sortiranje pošilk zahteva svojevrstno spretnost. Mešter sortiranja pošilk v ptujjski ekspediciji je tov. Pinter Jurij. Na pamet ve, ob kateri železniški ali avtobusni progi leži ta ali ona pošta, ki jih je v naši državi že nad 2300. Znano mu je celo vsako zasele ali naselje v ptujjskem okraju. Po zaslugi njegove sposobnosti so prišle na pravo mesto tudi takšne pošiljke, na katerih pošiljatelj niso navedeli naslovne pošte. Tov. Pinter je najstarejši član v ekspediciji, najmlajši pa je tov. Grabar Slavko iz Podvina. Edina ženska moč v ekspediciji je tov. Škrinjar Marijeta iz Ptujja. Ostali uslužbenci imajo več let službe in prihajajo na delo večinoma s podeželja. Najbolje prihaja tov. Cajnko Jože, ki je doma v Mezgovcih. O vsakem izmed članov tega kolektiva bi bilo mogoče posebej pisati, kako si pomagajo pri delu, o njih

Pričakujemo, da ob Novem letu ne bo naročnikov z nenoravnano naročnino za 1949. leta.

Zaradi znatnega naraščanja števila stalnih naročnikov smo primorani zmanjšati pošiljke, ki jih prejemajo KZ. od 50 na 40 izvodov. Uprava.

hovih uspehih pa govorijo že gornje številke. Vsi člani kolektiva pošte Ptuj se zavedajo velike važnosti, ki jo ima služba ptj. zvez za graditev socializma v naši državi. Svojo službo opravljajo vsled tega z veliko vnemo in požrtvovalnostjo. Za 29. november je prejel kolektiv v znak priznanja za dosežene uspehe od OLO in Okrajnega sveta ZSJ diplomo s pohvalo in priznanjem za uspešno izvajanje planskih nalog. G. J.

Tovarna perila z dvoriščne strani

Nosilka dveh prehodnih zastavic tov. Emeršič Marija

Šivalnica z marljivimi šiviljami

Priroda in ljudje

KONEC ZGODBE O TRDOVRATNEM KROMPIRJU

Ameriški krompir ni hotel pri nas uspevati zato, ker so mu bili pomladni dnevi na severu predolgi. A s tem še ni bilo konec njegove zgodbe. Da bi ga rešili, so sklenili skrajšati dan. Na vrtu se lahko dan skrajša na preprost način. Ob gredah položijo tir. Na tir postavijo hišice na kolesih. Ko hočejo napraviti noč, pomaknejo hišice nad urede. Ko hočejo napraviti dan, jih spet odmaknejo z gred nazaj. Take »fotoperiodične hišice« sem imel priliko videti v Detskem selu na poskusni postaji Veezveznega inštituta za vzgojo rastlin. Kratki dan je krompirju pomagal. »Fotoperiodična hišica« mu je omogočila, da živi, pri nas v Leningradu prav tako življenje kakor v daljnem Čileju ali Peruju. Prav tako skrajšujemo dan tudi za druge »južnjake«, ki jim je potreben kratek dan. Imamo pa tudi take rastline, za katere dneva ne smemo skrajšati, ampak ga moramo podaljšati. Podaljšati dan pa je težavneje kakor skrajšati, kajti »nočno svetlobo« tu ni mogoče nadomestiti s katero koli drugo svetlobo, ampak jo je treba nadomestiti z enakovredno svetlobo. A tudi to smo že dosegli. Imamo že take svetilke, katerih svetloba je zelo blizu sončni svetlobi.

ZIVI ZEMLJEVID

Zivo fotografijo imamo — film. Zivega zemljevida še nimamo. Če pa bi ga imeli, bi videli in slišali čudne reči. Pred našimi očmi bi se Amerika počasi snela s svojega mesta in odplula v smeri proti Aziji čez Veliki ocean. Plula ne bi zelo hitro, samo približno tri metre na leto. Če pa bi lahko to gibanje pospešili na zemljevidu, bi videli, da bi konec konca plula k Aziji, zadela ob njo t. strla in polomila njene vzhodne obale. In tedaj bi sestavili Amerika in Azija skupaj eno veliko azijsko-ameriško celino. Do tega bo nekoč prišlo, če je Wegenerjeva teorija o premikanju celin pravilna. Na živem zemljevidu bi opazili, da morja niso nespremenljiva, da spreminjajo svoje oblike kakor voda na krožniku, ki ga tresemo. Morje bi naskakovalo kopnino in poplavljalo cele dežele, tvorilo vedno nove zaliva, morske ožine, otoke in zemeljske ožine. Takoj nato pa bi spet odkrivalo velikanske površine svojega dna. In še mnogo drugega bi videli. Z gora tekoče reke bi pred našimi očmi odnašale peščeno zrno za zrno in tako razvekle ter odnesele gore v morje. Gore bi se polagoma vse bolj nižale, doline pa vse bolj širile. Gorovja bi se raztrgala v posamezne gore. Konec konca bi videli na mestu gorate dežele ravnino. Tedaj pa pa bi se iz globine morij dvignili nagubani skladovi novih gor in gorovij. Niti zemeljska skorja sama na tem oživelem zemljevidu ne bi bila nepremična. Posamezni njeni deli bi se dvigali, drugi pa usedali — kakor se pri tehtnici dviga ena skledica, kadar se druga niža.

Ponekod zemeljska skorja ne bi vzdružala take napetosti in bi počila; nastale bi razpoke in tedaj bi videli, kako pride do -otresa. Se hitreje bi se premikali pred našimi očmi gozdovi, stepe in pustinje. Gozd bi naskakoval tundro, stepe bi se pomikale na sever bežečemu gozdu za petami, pustinja bi naskakovala stepe. O tem gibanju gozdov, step in pustinj pripoveduje v eni svojih knjig učenjak Williams, član naše Akademije znanosti. Črno vejevje rek bi se na živem zemljevidu gibalo in raslo. V goratih krajih bi zdaj tu, zdaj tam nastajale nove reke. Včasih zadostuje ena nevihta, en sam silen naživ — pa se rodi reka. Pred našimi očmi bi se mlada reka dobla v zemlji žleb, si kopalja strugo tako, kakor grad človek prekop. Videli bi, kako nastajajo na poti reke zavinkli tam, kjer mora reka obiti oviro, kjer naloži na pečino, in kako jo pečina odbije v istem kotu, v katerem je reka butnila vanjo. Jasno bi spoznali, da živi vsaka reka svoje, dogodovščine, boja in dela polno življenje. Dognali bi, da reke nikakor niso tako ločene med seboj, kakor je videti, kadar gledamo na navaden nepremičen zemljevid. Na živem zemljevidu bi se reke borile med seboj odjemale druga drugi pritoke in osvajale površje in porečje sosed. Včasih bi izšla premagana reka iz bitke skoraj brez vsakih pritokov kakor vojak, ki so mu odsekali roke in noge. Tako se je zgodilo nekoč z reko Maaso, ki ji je desne pritoke odvzel Ren, leva pa Selna. Razumeli bi, da pozna tudi reka mladost in starost. Največje reke, kakor na primer Mississippi, so bile nekdanji mladi, močni hudourniki. Hrumé in šumé je drvel nekdanji Mississippi nizdol. Krčlil si je oot naorej, tako da je z odlomki skal bombardiral otvire, ki jih je srečal na poti. Sedaj pa stari Mississippi, ki je zrasel v velikana in se

zdebil, s trudem vleče svoje vode in se duši v napolnjenih, ki jih je sam nakopičil. Vedno višje je blato na njegovem dnu in vse bolj mu maši strugo. Reka nima moči, da bi poglajljala svoje dno, da bi se prebila dalje. Druga je ni v stanu napraviti kakor umakniti se brez boja ogniti se oviri v širokem zavinku na desno ali levo. Vedno bolj pogosto spreminja svojo strugo in zapušča za vselej mesta, ki so zrasla na njenih bregovih. In je ponekod pričajo ozka, dolga in zavita jezera, da je tu nekoč tekla reka Mississippi. Iz oblike jezera je razvidno, da je to košček reke, ki ga je izgubila pri svojem umiku. »Bicksby! Napnite ušesa pri »Prezidentskem otoku« in pri »Stari koki«... Voda oplakuje bregove in njihovih obrisi se nenehoma spreminjajo. Sedaj ne spoznate več sipine nad točko šte. 401!« Tega ne piše o Mississippiju kak geolog ali hidrolog, ampak stari mornar-pilot in znameniti pisatelj Mark Twain — vse se spreminja v narodi in bi se spreminjalo pred nami na živem zemljevidu, če bi ga imeli. Kaj pa človek? Ali bi ga lahko videli na živem zemljevidu? Človeka nikakor ne bi našli, četudi bi bil živi zemljevid tako velik kakor Rdeči trg v Moskvi. Merilo nam ne bi dovolilo, videti človeka. Opazili pa bi njegovo delo. Videli bi, kako se na mnogih mestih kodrasta volna z gorskih pobočij. To je človek iztrebil gozdove po gorah, to so njegove črede popasle pobočja do golega. Videli bi, kako se na mnogih mestih zemeljske površine razširja svetlozeta na barva, kako zaliva temnoorjava prostranstva step in vdira klinoma v temne pege gozdov. To je na zemljevidu nevidni človek obdelal in posejal nove površine.

Spočetka majhna polja sredi gozdov se širijo in spajajo z drugimi polji. In že so gozdovi samo še otočki sredi polji. Videli bi, kako človek ruši in gradi. Ne bi, pa mogli odkriti reda in načrta v delu, ki ga je človek opravljal do današnjih dni. Tu so reke, ki so usahnile zato, ker je človek iztrebil gozdove na razvodjih in izkrčil ledine. Tu so peščene sipine v pustinji, ki jih je sprostil človek. Tako bi polagoma odkrivali vedno kaj novega na živem zemljevidu. Kar bilo prej videti slučajno in zagonetno — obrat reke v njenem toku, raztrgano gromovje, krivuljasta črta morške obale — bi sedaj razumeli kakor uganke, ki smo jo nenadoma rešili. Razumeli bi, zakaj je Volga na zemljevidu podobna velikemu drevesu ki ima pri vrhu mnogo vej, spodaj pa je skoraj brez njih. Koliko vejnatih pritokov, se izliva v Volgo na obeh straneh nad Saratovom, a kako malo pritokov ima v spodnjem toku. To je zategadelj, ker naskakuje Volgo z jugovzhoda pustinja. Pri pogledu na živi zemljevid bi spoznali, zakaj vzhodne obale Amerike ustrezajo zahodnim obalam Afrike. Tam, kjer je v Ameriki izrez, je v Afriki štiri- na Geofizik Wegener pravi, da se je Amerika nekoč odtrgala od Starega sveta kot velikanska gruda in odplula proti zahodu. Spoznali bi, da Veliki ocean ni zgolj ocean, ampak brazgotina, rana na telesu planeta, ki je po Pickingovi hipotezi nastala tedaj, ko se je luna odtrgala od zemlje in šla svojo pot. In okolnost, da teži Amerika na vzhod k Velikemu oceanu, bi se nam razjasnila: zemlja hoče po prelomu svojega oboda priti polagoma v ravnotežje. Ves svet bi nam bil drugačen, nov če bi lahko gledali tak živ zemljevid.

Najlepše je, če so stvari na svojem mestu.

Stanovanci »Dravske 8« so dali 29. novembra zastavo na svoje mesto. Tam je visela še 8. decembra t. l.

Verjetno v tej hiši niso vse dni praznovali 29. novembra, ko je visela zastava.

Mnogi šoferji raje prevažajo tovore kot ljudi. Prvi se vsaj ne bojijo nagle vožnje, ostrih ovinkov, podiranja ograj in drugih potnih doživljanj.

Sofer Ogradovega tovornega avtomobila, ki vozi delavce na Strnišče, bo tudi kmalu prevažal samo tovore, ker mu delavci več ne zaupajo svojih življenj.

Enkrat vse prav pride. Nekaterim ljudem je prav, da se niso odvažali nazivljanja »gospod« in »gospa«.

Odkar nas Informbiro ponuja Zapadu, smatrajo ti ljudje, da jim sedaj zopet pristojna nazivljanja »gospod« in »gospa«, mesto »tovariš« in »tovarišica«.

Včasih postanejo enostavne stvari komplicirane.

Ko so opazili, da je imel most čez Studenčnico napisno ploščo »6 ton«, je moral mariborski avtobus ostajati na Bregu, odkar pa je dobil most napis »10 ton«, avtobus zopet redno vozi na ptujsko avtobusno postajo.

Na enostavni način je bila odpravljena prometna ovira.

Spocerijske trgovine imajo napis: »Vrečice prinesite s seboj, sicer ne boste postreženi.«

Dobro, da nima rešilna postaja RK napisa: »Prinesite s seboj benzin, sicer ne boste rešeni.«

Obiskovalci Ptuj trdijo, da je ptujsko mesto podobno vasi, ker pri mnogih hišah redijo svinje.

Ta trditve več ne drži, ker je mnogo prašičev poklanih vsled lažne naloge, da bodo meščanom odvzete svinje za družbeno preskrbo.

Navadno potujejo potniki s priljago, ob sredah in sobotah pa potuje na vlakih in v avtobusih v Maribor priljaga s potniki.

To koristi prometu in tudi mariborskemu prostemu trgu.

Razumljivo je, da prštevane k življenju dneve starosti, ni pa razumljivo, da prštevajo prodajalci vrškov masla, moke in krompirja vsak dan k cenam enice in desetice.

Razne proslave z večerjo se vršijo navadno v soboto marsikje pa naredijo večerjo v nedeljo, v ponedeljek pa proslavo.

Svojčas so se upirali razširitvi električne omrežja, sedaj pa redno črpanja električne energije

Električno omrežje spada v vrsto naprav, ki služijo v prvi vrsti družbenemu gospodarstvu, v manjši meri pa oskrbuje privatni sektor gospodarstva z električno energijo. Svoječasna borba za zaostali in nezaupni poudinci za razširitev električnega omrežja je podobna današnji borbi z istimi poudinci, ki izrabljajo energijo v času, ko je električna energija nujno potrebna obratom in tovarnam.

Razpis in opozorila pri mnogih ne zadoščajo, drugi pa omalovažujejo odredbo o prekrških predpisov o uporabi električne energije.

Okrajno poverjeništvu za komunalne zadeve je ugotovilo, da uporabljajo ponekod zasebni gospodarji v prepovedanem času elektromotorje, štedilnike in druge naprave, nekateri zamenjujejo faze, da bi tako prikriili uporabo toka itd.

Med ljudi, ki se ne pridružujejo družbenega reda v pogledu črpanja elek-

trične energije, spadajo kmetje Zafošnik in Finguš iz Zg. Jablan, ki sta menjala faze in Skrbinek Franc iz Pobrežja, ki je uporabljal elektromotor v prepovedanem času. V Spuhlji je bil celo odkrit električen štedilnik na štiri plošče, odkrito pa je še več drugih nepravilnosti v Stojncih in drugje.

Uporaba električne energije v majlem poedincem toliko ne koristi, kolikor škoduje pomanjkanje električne energije za družbene tovarne in ustanove. Odvajanje električne energije v prepovedanem času za koristi privatnega sektorja predstavlja zaviranje razvoja družbene produkcije, zato je razumljivo, da bodo v bodoče zasačeni poedinci klicani na odgovornost. Obrtniki smejo črpati električno energijo med 8. in 16. uro in med 22. in 6. uro zjutraj, kmetje pa med 12. in 16. uro ter med 22. in 6. uro zjutraj, dočim je potrebna energija ostalega časa družbenim potrebam. H. J.

Pionirji iz „Mladike“ tekmujejo

V ptujski »Mladiki« je nad 800 učencev. Skupno z učitelji so 28. novembra proslavili 29. november ter sprejeli 181 otrok v pionirsko organizacijo, 193 otrok pa v pionirski podmladek. Ob tej priliki so napovedali učenci 2. b razreda, ki ga vodi učiteljica tovarišica Segula Janja, tekmovanje vsem razredom te šole v sledečih točkah:

1. Prihajali bodo pravočasno v šolo in na sestanke, da ne bo zamudnikov.
2. Na poti v šolo in iz šole, ter k sestankom ne bodo delali nikake škode. Po koncu pouka in sestankov ne bodo postopali po mestu, se prerivali in kričali. Iz starih, pohabljenih in nadležnih se ne bodo norčevali.

3. V šoli in na sestankih bodo disciplinirani ter bodo čuvali šolsko opremo. S skakanjem čez stopnice in obežanjem na okna ne bodo več ogrozili svojega življenja in zdravja. Izboljševali bodo ocene.
4. Pred poukom in po ne bodo hodili po zmrzli Dravi.
5. Pri obisku kino predstav in proslav ne bodo obračali nase pozornosti. Nadzorstvo nad tekmovalci bodo vršili razredni desetarji in načelniki. Tekmovanje bo trajalo do Prešernovega dne. Uspeh tekmovanja bo dokaz, da znajo tudi pionirji tekmovati. S. J.

Kolobar življenja

V mesecu novembru t. l. je bilo pri matičnem uradu v Ptuj prijavljeno 75 novorojenčkov, od katerih je bilo 33 dečkov in 42 deklic. Najmlajša mati je Kralj Ana, roj. leta 1933 iz Budine. — Otrok in mati sta čila in zdrava.

V istem mesecu je bilo prijavljeno 20 smrtnih primerov, od katerih je bilo 8 moških in 12 žensk. Umrlo je od teh 8 novorojenčkov in 12 starejših oseb.

V mesecu novembru t. l. se je na matičnem uradu v Ptuj poročilo 26 parov, od katerih je bil najmlajši ženin Majcen Jožef, roj. 8. marca 1932 in njegova nevesta Korpak Kristina, roj. 25. maja 1925. Najstarejša para sta pa bila gostilničar Glogovčan Stefan, roj. 23. dec. 1885, njegova nevesta Kozoderc Marija, roj. 9. septembra 1919, upokojenec Cimerlajt Anton, roj. 13. januarja 1872 in njegova nevesta Lah Margareta, roj. 20. julija 1894. Z.

Na sedmimi v Podlehniku

Ob priliki sedmine za dne 1. dec 1949 umrlim Trafela Janezom iz Podlehnika so nekateri prebivalci haloških grčev dokazali, da so vneti za krepijev družbene pomoči potom organizacije RK.

Kljub temu, da živijo ljudje v Halozah razmeroma skromneje od ljudi v bogatejših ravninskih predelih, so udeleženci

sedmine zbrali za organizacijo RK 1000 dinarjev.

Ob zaključku sedmine so darovalci obljubili, da bodo vedno pomagali delovnemu ljudstvu z vsemi močmi, vabilo pa vsakogar, ki cení družbeno pomoč in sodelovanje, da sledi ob istih in drugih prilikah njihovem zgledu.

Okrajni odbor RK se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje. H. J.

Gledališče

SKUD »Jože Lacko« Ptuj, gledališče, obvešča, da bo v soboto, 10. decembra, ob 20. uri zadnja ponovitev Kranjčeve drame »Pot do zločina«. Vstopnina izpod 20 din. Predstava se vrši v okviru tekmovanja. Uprava.

MESTNI KINO PTUJ

predvaja v času od 9. decembra 1949 do 5. januarja 1950 sledeče filme:

- Od 9.—12. dec. 1949: Planica 49-II. in Titovi fizikalni slov. dokum. film.
- Od 13.—15. dec. 1949: Naloga maj. Bukočina, sovjet. umet. film.
- 16.—19. dec. 1949: Aleksander Parhomenko, sovjet. umet. film.
- 20.—26. dec. 1949: Dunajske melodije, avstrijski umet. film.
- Od 27.—29. dec. 1949: Kako se je kailo jeklo, sovjet. umet. film.
- Od 30. dec. 1949 do 5. januarja 1950: Plinska luč, ameriški umet. film.
- Plinska luč, ameriški umet. film.

no pa je posebno racam preskrbeti zelenjavo. Peso, korenje in podobno dajemo surovo ali kuhano. Prehrana vodne perutnine je v zimskem času nekoliko dražja kakor v poletnem, ko živali najdejo v naravi same dovolj hrane. Zato v zimskem času število živali zmanjšamo na najmanjše nujno število, ki ga rabimo za razplod v naslednjem letu. Plemenkam, od katerih bomo vzeli jajca za nasad, je treba polagati čim več zelenjave, proti koncu februarja, ko že jemljemo jajca za nasad, pa jim moramo dajati tudi drugo močnejšo hrano.

Ko se vodna perutnina začne pripravljati na valjenje, ji moramo urediti gnezdo. Napravimo ga v suhem prostoru, najbolje kar v hlevu, kjer je tudi sicer njen prostor. Gosi lahko položimo 10 do 13 jajc. V 30 dneh se izvale mladiči. Raca pa je slaba mati, zato račja jajca navadno podlagamo kuram. Mladiči se izvale v 28 dneh.

Poudariti je, da je suho ležišče v prostoru, kjer ni prepaha ter zadostna in pravilno pripravljena krma za vodno perutnino najvažnejša stvar reje v zimskem času. Če to upoštevamo, uspehi ne bodo izostali.

Kmetijsko obdelovalne zadruge bodo z ustanavljanjem farm vodne perutnine našle lep vir dohodkov ob majhnih stroških in mali porabi vrednejših krmil, potrošnji pa bodo dobavljale visokovredno gosjo mast okusno pečenko ter iskani gosji puh.

Preskrba

MINISTRSTVO ZA TRGOVINO IN PRESKRBO LRS obvešča:

potrošnike in opozarja osebe trgovskih podjetij na naslednje:

Na podlagi do sedaj ugotovljenih nepravilnosti pri tehtanju in zaračunavanju predmetov zajamčene preskrbe opozarjamo potrošnike, da pri nakupu predmetov pazijo predvsem na:

1. vrečice, last potrošnikov, kakor tudi nove vrečice, v katerih se izdajajo prehrabni predmeti, se ne smejo zaračunavati v težo blaga. Prav tako se vrečice ne smejo posebej zaračunavati.
2. Olje se prodaja na kilograme in ne na litre ter je potrebno posodo predhodno stehatati in pri dokončnem tehtanju težo posode odšteti.
3. Pri zaračunavanju blaga, ki se prodaja po cenah, kjer so zaračunane poleg dinarjev tudi pare (n. pr. 6.20 din) se ne sme zaokroževati cene navzgor pri enem

predmetu (n. pr. 6.20 din na 6.50 din), temveč se zaokroži le v skupnem znesku nakupa, ako je to potrebno.

4. Pri prodaji tekstilnega blaga in obutve morajo prodajalci odvezovati samo po predpisih določeno število točk.

Prodajalce opozarjamo, da se strogo drže že prejetih navodil glede zaračunavanja in tehtanja embalaže, odvezovanje točk in zaokroženja cen.

Da bi se poslovanje in trgovinski mreži zboljšalo, pa opozarjamo tudi vse potrošnike, da pri samem nakupu pazijo na pravilno postopanje trgovskega oseba pri razdeljevanju predmetov zajamčene preskrbe, kakor tudi pri nakupu vseh ostalih predmetov. Vsako nepravilnost je treba razčistiti na samem mestu s prodajalcem in poslovojdjo. V primerih, ko se zadeva ne more takoj rešiti, naj potrošniki nemudoma obveste trgovinsko inspekcijo pri okrajnem oziroma mestnem ljudskem odboru.

Iz pisarne MTP.

Fizkultura

Vršijo se letne skupščine telovadnih društev

Letna sezona je končana, snega še ni, pred fizikturnimi organizacijami je torej sedaj naloga okrepiti in učvrstiti organizacijo. Sedaj je čas, ko se vršijo od osnovnih organizacij pa do zveze ustanovne skupščine, na katerih si, po pregledu dosedanjega dela, fizikturni postavljajo naloge in obveze za bodoče delo. Do sedaj so v ptujskem okraju izvedla letne skupščine že vsa telovadna društva, razen telovadnih društev Vid, Podlehnik in Velika Nedelja, ki pa so tu popolnoma neaktivna in jih bo potrebno na novo ustanoviti. O fizikturnih Velike Nedelje smo pred kratkim sicer nekaj ugotili, toda Okrajni telovadni odbor je čutil, da se tam društveno vodstvo še ne zaveda svoje naloge. — V petek, 25. novembra t. l. se je vršila letna skupščina

Telovadnega društva Markovci

Vodstvo se je na skupščino sicer pripravilo, toda ni povabilo niti enega člana Okrajnega telovadnega odbora. Iz re. ferata dosedanjega predsednika društva tov. Strafele Antona je bilo razvidno, da je v društvu sodelovalo premalo mladine, česar je zopet kriva silno slaba povezava mladinske in fizikturne organizacije. Kljub temu pa je društvo v preteklem letu doseglo nekaj lepih uspehov. Prizrejena je bila v marcu telovadna aka. demija, sodelovali pa so tudi pri okrajnem telovadnem nastopu, pri nastopu v Strnišču in okrajni telovadni akademiji v Ormožu.

Najboljši pa je bil telovadni nastop v pričetku septembra. Tudi Prešernova proslava je bila poverjena telovadnemu društvu. V planu, ki je bil sprejet, je predvidena nadaljnja izgradnja letnega telovadišča ter izvedba telovadnih akademij, telovadnih nastopov in krosov. Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen tov. Strafela Anton, za podpredsednika Golob Janez, za načelnika Strafele Jože in za načelnico Strafela Terezija. Telovadno društvo Markovci ima že dolgoletno tradicijo, zlasti v orodni telovadbi, katero bo uspelo obdržati na zadovoljivi višini le na ta način, da bo vključilo v svoje vrste čim več mladine. Zato je nujno potrebna povezava s tamkajšnjim mladinskim aktivom.

Telovadno društvo Sloga — Ormož

je svojo skupščino v soboto 3. t. m. izvedlo tako, da vse kaže, da bo prava preokretnica v dosedanjem delu tega društva. V času priprav na letno skupščino je pristopilo k društvu 65 novih članov; pričela se je tudi redna telovadba — okoli 270 fizikturnikov in fizikturnic je sleherni dan bilo na redni telovadbi. To je uspeh, kakršnega ni doseglo niti eno društvo v ptujskem okraju. Tudi v tekmovanju za značko so bili najboljši. 120 osvojenih značk je dokaz, da se zavedajo v Ormožu pomena mno-

žičnosti fizikulture. Skupščine se je udeležilo 86 ljudi. V imenu odbora je podal poročilo o dosedanjem delu tov. Sonaja. Nakazal je samokritično vse napake, ki so bile storjene do sedaj. Poudaril je tudi pomen ideološke vzgoje fizikturnikov in pomen množičnosti. Iz poročila račelnika so bili razvidni dosedanja uspehi, hi posameznih sekcij. Precej agilna je bila, med drugim tudi nogometna sekcija, ki je odigrala 18 tekem. Predsednik mestnega ljudskega odbora tov. Kojc je obljubil, da bo ljudska oblast vsestransko pomagala fizikturnikom pri njihovem delu; opozoril je tudi na sodelovanje fizikturne organizacije pri volitvah. Sprejet je bil tudi realen plan o bodočem delu, ki predvideva množičnost sodelovanja na raznih prireditvah in nastopih ter ureditev dvorane. Izvoljen je bil tudi upravni in strokovni odbor, v katerem so v glavnem odborniki, ki so vodili društvo tudi dosedaj. Telovadno društvo Sloga iz Ormoža je pokazalo, da se zaveda politično ideološke vzgoje fizikturnikov in njihovega sodelovanja v naši socialistični stvarnosti ter nujnosti množičnega dela in bo vsled tega gotovo doseglo tudi temu primerno lepe uspehe.

V nedeljo, 4. t. m. se je vršila letna skupščina

Telovadnega društva Strnišče

ki se je udeležilo približno 100 članov. To je društvo, ki ima najboljše pogoje za svoj razvoj. Dosedanjega nezadovoljivega dela tega društva je kriva predvsem nezadostna povezanost društva z upravo tovarne in Gradisa, kakor tudi precejšnja nezainteresiranost slednjih. Tov. Vnuč Lojze je govoril o dosedanjem delu in neuspehih. Vsled že zgoraj omenjenih razlogov je, n. pr. čez vse leto redno obiskovalo telovadnico le 8 fizikturnikov, medtem ko žensk sploh ni bilo. Sprejeti pa so na skupščini plan, ki je zelo dober in konkreten in se bo z izpolnitvijo tega molgo društvo uvrstiti med naša najboljša društva. Predvideva se porast članstva za 200%. Pri tem je potrebno paziti predvsem na pionirske oddelke. Ustanovili bodo tudi strožarsko postajo in uredili telovadnico. Izveden bo letni nastop, akademija in udeležili se bodo okrajnih ter oblastnih prireditvev. Na skupščini so si navzoči tudi dokončno razjasnili pojme o razliki med športom in telovadbo. Dal se je tudi pravilen poudarek političnemu delu v fizikturnih organizacijah. Sprejet je bil tudi nov naziv za TD Strnišče. Nazvali so ga Telovadno društvo Aluminij, kar je simbol te tovarne. Telovadno društvo Aluminij ima vse pogoje, da se razvije v eno naših najboljših društev. V bližnji bodočnosti to tudi bo, kajti na tako velikem gradilišču naše petletke bodo delavci prav gotovo razumeli velik pomen fizikulture pri izgradnji socialističnega človeka. K. M.

SD Drava je brez borbe dobila kvalifikacijsko tekmo proti SD Gregorčiču z Jesenic

V nedeljo, 4. t. m. bi morala ptujska Drava odigrati kvalifikacijsko nogometno tekmo za vstop v prvo slovensko ligo z moštvom SD Gregorčiča iz Jesenic, ki se smatra za enega kandidatov za vstop v ligo. Toda, ker niso gostje prišli na igrišče, je Drava to tekmo dobila brez borbe z rezultatom 3:0 p. f., kakor določajo pravila tega tekmovalca. — Ker pa se je na igrišču zbralo precej ljudi, ki bi po dolgem času zopet radi videli nogometno tekmo je Drava odigrala prijateljsko nogometno tekmo z moštvom Garnizije JA iz Ptuj. Že preteklo nedelje smo videli, da je vojaško moštvo dostojen nasprotnik izbrani ptujski enajstorici. Tokrat so z dobro igro to le še potrdili in le slučaj je, moremo reči, da niso izšli iz tega srečanja kot zmagovalci. Drava je zmagala s tesnim rezultatom 2:1 (0:0), igra pa je potekala takole:

Ves prvi polčas se je igra razvijala na polovici Drave. Garnizija, kateri je pri napadanju na gol Drave pomagal še precej močan veter, je imela številne prilike za doseg gola, ki pa se niso zaradi neodločnosti napada pred vrati izrazile v golih. — Takoj po odmoru pa je Drava prevzela iniciativo in že bi bilo pričakovati, da bomo videli reprizo tekme pretekle nedelje. V tem času je tudi Berlič Marjan dosegel vodstvo za Dravo. Garnizija se je po tem neuspehu zopet zbrala in igra je bila izenačena, na momente pa je imelo eno ali drugo moštvo ugodne prilogo

nosti za doseg gola. En oster napad Garnizije na vrata Drave se je tudi po srednjem napadalcu končal z žogo v mreži in obenem z izenačenjem. Položaj na igrišču po tem голу ni kazal, da bi se rezultat spremenil. Malo pred koncem pa je Drava izvedla nekaj nevarnih prodorov, med katerimi se je eden uspešno končal: Berlič je z uspešnim strelom zadel prečko, od katere se je žoga odbila v gol. Garnizija se je nato še trudila, da bi izenačila, toda bilo je prepozno. — Gledalcev je bilo okrog 500. K. M.

TD. »Sloga« (Ormož) — TD Ljutomer 0:2 (0:0)

V nedeljo 4. decembra se je odigrala v Ormožu prijateljska nogometna tekma med TD Ljutomerom in »Slogo« iz Ormoža, zmagali so Ljutomerčani z rezultatom 2:0 (0:0).

»Sloga« je pokazala v nedeljo zelo slabo igro, vsi igralci razen tovariša Kovačiča I. Hedžeta ter Havlasa, so igrali zelo slabo in raztrgano. »Sloga« ni znala izkoristiti par dovoljnih šans. Moramo pa tudi pripomniti to, da je »Sloga« igrala celo tekmo z 10 igralci in da sta v moštvo igrala dva rezervna igralca. Če pa hočemo še pripomniti najbolj surovega igralca na terenu, potem moramo vsekakor imenovati tov. Paniča D. levega branilca TD Ljutomera.

Sodnik je bil slab, gledalcev okrog 500. C.

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Posvetimo več pozornosti reji vodne perutnine

Dipl. ing. Zorec Egon

Po petletnem planu LR Slovenije je predvideno znatno povečanje vseh panog živinoreje tako, da so bo naša republika v pogledu mesa preskrbovala sama. Poleg prašičjereje in ovčarstva se bo velika pozornost posvečala reji malih živali, predvsem perutninarstvu in kunčjereji. Po mnogih krajih Slovenije so že ustanovljene večje farme, predvsem perutninarske, drugod pa bodo ustanovljene. V ptujskem okraju imamo takšno farmo — farmo gosi — ob Studenčnici na Bregu pri Ptuj.

Nobene dvoma ni, da je reja perutnine, predvsem vodne — gosi in rac — poleg reje kur velikega gospodarskega pomena. Ugotoviti pa je treba, da se je temu doslej posvečalo vse premalo pozornosti. Ponekod imajo naravnost idealne pogoje za rejo vodne perutnine, pa tega iz raznih predsodkov niso izokristili. V tem pogledu so posebno pred kmetijsko obdelovalne zadruge postavljene velike naloge dviga te gospodarske panoge, ki bo njim samim in skupnosti v veliko korist.

Reja rac se ni mogla razmahniti ponekod, kjer so imeli pogoje zaradi tega, ker je vladalo mišljenje, da je zelo požrešna. Toda rejci, ki so se že doslej bavili z rejo rac, prav do bro vedo, kako koristna je žival, ki

dá že po desetih tednih reje izdatno in okusno pečenko. Isto je glede račjih jajc, ki so okusna, razen tega so težja od kurjih. Vsak, ki se je bavil z rejo vodne perutnine, bo potrdil, da ne stavi posebnih zahtev, da pa nudi veliko gospodarsko korist.

Najvažnejši pogoj uspešne reje vodne perutnine je pravilna oskrba, ki je v mnogočem odvisna od letnega časa. Pozimi, če je hud mraz, je treba vodni perutnini posvetiti primer no večjo pozornost, posebno v pogledu prenočišča. Sicer v tem pogledu ni tako občutljiva kot so kure. Vendar mora imeti v ostrem mrazu primeren lesen hlev, v katerem ni prepaha. Tudi za suho ležišče moramo poskrbeti, kar je posebno pozimi zelo važna stvar in katere zanemarjanje bi nas kmalu poučilo, da je suho in toplo ležišče prva najvažnejša zahteva uspešne reje vodne perutnine.

Vedno, tudi pozimi je priporočljivo puščati živali k vodi, kar jim nikdar ne bo škodovalo. Tudi prehrani živali je treba v zimskem času posvečati več pozornosti kakor v poletnem. Predvsem je treba nadomestiti vse tisto, česar si sama ne more najti. Mesni odpadki, krmna moka in podobno je važno krmilo, potreb-